

Publieksjaarverslag

juli - december 2025

Sierpapier omslag van een dissertatie van de Universiteit van Hardewijk

VOORWOORD

Het jaar 2025 was in meerdere opzichten bijzonder. Na een lang voorbereidingstraject ging op 1 juli 2025 de nieuwe bedrijfsvoeringsorganisatie Noord-Veluws Archief (NoVA) formeel en feestelijk van start tijdens de eerste vergadering van het nieuwe bestuur van NoVA in het voormalige middeleeuwse Agnietenklooster in Elburg.

Daarmee is voor de acht deelnemende gemeenten op de Noord-Veluwe (Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet en Oldebroek) een nieuwe, toekomstgerichte en robuuste archiefdienst ontstaan. Deze organisatie heeft voldoende slagkracht en expertise om de taken uit te voeren, zoals in de Archiefwet 1995 zijn opgesteld.

In deze GR is meer ruimte gekomen om ons te positioneren als kennispartner voor iedereen in de regio. Nu kan NoVA laagdrempelig betrouwbare en duurzaam beheerde informatie beschikbaar stellen en optreden als hét duurzame, collectieve geheugen van de regio in regionale en (inter)nationale netwerken.

Het besef dat archieven niet alleen een belangrijke, wettelijk verankerde hoeksteen van een transparante, controleerbare overheid zijn, maar ook dat ze grote maatschappelijke erfgoedwaarde hebben, wordt steeds breder gedeeld. Daarmee is het beheren van archieven geen doel op zich: we vertellen steeds meer de duizenden verhalen die in onze collecties verborgen zitten. In de tweede helft van 2025 is dan ook volop gewerkt aan het zichtbaar maken van onze archiefdienst en de door ons beheerde collecties.

Bijzonder noemenswaardig is het project '1825, de vergeten ramp'. In dit project hebben we vergeten verhalen rondom deze ramp onder de aandacht gebracht bij een breed publiek in samenwerking met talloze partners uit de regio. Het project was gebaseerd op het archief van de 'Commissie Zeevloed' dat door NoVA wordt beheerd. De talloze positieve reacties en de media-aandacht die NoVA hierdoor ontving heeft onze archiefdienst sterk op de kaart gezet. Het project is genomineerd voor de top drie van de Gelderse Roos-prijs 2026!

3

Rudolf Bosch
directeur Noord-Veluws Archief

GR NoVA

OPRICHTING NoVA

Per 1 juli 2025 werd het Noord-Veluws Archief (NoVA) opgericht. Met de oprichting van NoVA werd een nieuwe, toekomst bestendige archiefdienst gevormd, dat hét collectieve geheugen van de regio is.

Er werd een nieuwe huisstijl ontwikkeld. De kleuren reflecteren ons werkgebied: **blauw** voor de vroegere Zuiderzee, **paars** voor de heidevelden en **groen** voor bossen en het agrarische aspect. **Roze** is een accent. Een wiel van een archiefkast vormt het beeldmerk.

PERSONEEL

Op 31 december 2025 waren er 22 werknemers (17,6 fte) bij het Noord-Veluws Archief in dienst.

In september 2025 namen we afscheid van pensionerend archiefinspecteur Gerrit Hoefhakker.

We verwelkomden drie nieuwe collega's die ons team kwamen versterken op gebied van dienstverlening, collectiebeheer en bedrijfsvoering.

DEELNEMERS

De deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling Noord-Veluws Archief zijn per 1 juli 2025:

- gemeente Elburg
- gemeente Harderwijk
- gemeente Nunspeet
- gemeente Epe
- gemeente Hattem
- gemeente Oldebroek
- gemeente Ermelo
- gemeente Heerde

BESTUUR

Per 31 december 2025 was het bestuur als volgt samengesteld:

Bertus Jeensma	wethouder gemeente Elburg	
Gert van den Berg	wethouder gemeente Epe	
Hans van Daalen	burgemeester gemeente Ermelo	
Wilco Mazier	wethouder gemeente Harderwijk	
Marleen Sanderse	burgemeester gemeente Hattem	
Olaf Prinsen	burgemeester gemeente Heerde	
Céline Blom	burgemeester gemeente Nunspeet	(voorzitter)
Ton Heddema	Wethouder gemeente Oldebroek	
Rudolf Bosch	Directeur NoVA	(secretaris)

Twee kinderen geven een geitje de fles, 1972
Fotograaf: Ger Hup

COLLECTIEBEHEER

Binnen collectiebeheer zijn vooral lopende werkzaamheden gecontinueerd in 2025.

Er is een acquisitieprofiel vastgesteld om gericht archieven te kunnen verwerven.

Een continu proces binnen collectiebeheer is het toegankelijk maken van onze collecties. De nadruk ligt voorlopig op overheidsarchieven. In 2025 is het archiefbeheersysteem uitgebreid met ruim 60.000 beschrijvingen. Daarnaast zijn er diverse inhoudelijke verbetering doorgevoerd in het systeem.

In de tweede helft van 2025 lag de focus voor de gemeenten Epe, Hattem en Heerde vooral op

het begeleiden van het project om achterstanden van eerder overgebrachte archieven weg te werken. Eveneens is gewerkt aan de migratie van de data van archieven en collecties van deze drie gemeenten naar het archiefbeheersysteem van NoVA.

Het fysiek beheer van onze collectie vraagt voortdurend aandacht. Hiervoor is veel in kaart gebracht. De klimatologische omstandigheden van onze zes archiefbewaarplaatsen voldeden afgelopen halfjaar niet aan de wettelijke normen.

Er is gewerkt aan het materieel verzorgen van diverse archieven. Duizenden bouwdoosjes zijn afgelopen jaar omgepakt.

6

VERWORVEN ARCHIEF

- hinderwet- en milieuvergunningen Harderwijk, 1948-2013
- bodemonderzoeken Harderwijk, 1981-2013
- hinderwet- en milieuvergunningen Nunspeet, 1910-2015
- Wereldwinkel Nunspeet
- Passage Harderwijk-zuid
- Bondshuis Nederlandsche Bond van Abtinent Studeerende
- Gymnastiek- en volleybalvereniging S.V.A. Emst
- Psychiatrisch ziekenhuis Veldwijk
- Platform Kunst en Cultuur Heerde
- glasnegatieven collectie Hoefhamer, 1875-1925
- beeldcollectie Vereniging Historisch Ermeloo
- collectie Wim de Bruin
- collectie Aart Veldman

E-DEPOT

Begin 2025 heeft het voormalig SNWV haar e-Depot opnieuw aanbesteed. Dit is inmiddels ondergebracht bij De Ree. Daarmee sluit het e-Depot naadloos aan op ons archiefbeheersysteem. Het beleid en de werkprocessen rondom het e-Depot zijn geactualiseerd.

DIGITALISERING

De magnetische dragers in onze collecties zijn gedigitaliseerd door een externe partij. Door onze vrijwilligers zijn wederom weer duizenden foto's gedigitaliseerd. Het overgrote deel van deze afbeeldingen is toegankelijk via www.noordveluwsarchief.nl.

PROJECTEN IN 2025

- bouwdossiers Harderwijk 1907-1985
- bestuursarchief Harderwijk 1961-1985
- bouwdossiers Nunspeet 1890-2010
- archief Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe
- audiovisueel materiaal op CD-ROM's en DVD's
- fotocollecties van de gemeenten Elburg, Epe, Hattem en Heerde, Sanatorium Sonnevanck en Leo den Hoed
- boekencollectie Universiteit van Harderwijk
- toegangen voor de Gelderse Academie
- verkenning van het ontsluiten collecties Historisch Kenniscentrum Harderwijk.

7

OVERZICHT BESCHRIJVINGEN

Een globaal beeld van de hoeveelheid beschrijvingen en records die in het afgelopen halfjaar verbeterd of toegevoegd zijn:

- Inventarisbeschrijvingen: 2.853
- Bouwdossiers: 2.960
- Kranten: circa 28.000
- Personen: 3.326
- Beeldbank: 9.678
- Bibliotheek: 4.649

Elburger botter op de Zuiderzee. Ca. 1900
Glasnegatief Antonie Bas Backer

ADVIES & TOEZICHT

Onder dit taakgebied vallen de wettelijke taken van de archiefdienst en archivaris op het gebied van toezicht op de kwaliteit van het gemeentelijke archief- en informatiebeheer.

In de tweede helft van 2025 zijn de volgende toezichtrapportages opgeleverd:

- toezichtrapportage informatiebeheer 2022-2024 gemeente Elburg
- toezichtrapportage informatiebeheer 2025 gemeente Epe
- toezichtrapportage informatiebeheer 2025 gemeente Hattem
- toezichtrapportage informatiebeheer 2025 gemeente Heerde
- toezichtrapportage informatiebeheer 2022-2024 gemeente Nunspeet
- toezichtrapportage informatiebeheer 2022-2024 gemeente Oldebroek.

Daarnaast is door het team Advies & Toezicht gewerkt aan het verder beschikbaar stellen en actualiseren van kennisproducten voor de deelnemende gemeenten via onze website.

Door team Advies & Toezicht is afgelopen jaar een bijdrage geleverd aan:

- het uitvoeren van audits en thema-inspecties bij deelnemende gemeenten en gemeenschappelijke regelingen
- advisering ODV ten aanzien van de afsluiting en overbrenging van het voormalige ODNV-archief
- begeleiding van de trajecten en advisering rondom de verbouwing van de kluizen van de afdeling Burgerzaken in Ermelo
- advisering ten aanzien van handboeken vervanging
- begeleiding van deelnemende gemeenten in het opstellen van vernietigingslijsten en de beoordeling daarvan
- uitvoering van periodieke overleggen informatiebeheer met de verantwoordelijke informatieprofessionals van de deelnemende gemeenten
- organisatie van kennisbijeenkomsten
- beantwoording van vragen vanuit de deelnemende gemeenten en gevraagde en ongevraagde advisering ten aanzien van het gemeentelijke informatiebeheer.

Burgemeester Renken opent sporthal in Oene, 1967

DIENSTVERLENING

In de tweede helft van 2025 heeft NoVA 590 fysieke bezoekers in haar studiezalen mogen ontvangen.

In 2025 zijn de dienstverleners gestart met de studiezaal-module van Mais-Flexis.

Op 1 juli 2025 werd de nieuwe website van het Noord-Veluws Archief gelanceerd. Deze is geheel ontworpen in onze nieuwe huisstijl. Er is eveneens een WCAG-onderzoek naar de toegankelijkheid van de website uitgevoerd.

Het aantal raadplegingen van de website steeg van circa 2,5 miljoen naar 4,5 miljoen. Het aantal zoekacties in het archiefbeheersysteem, dat via een plugin op onze website te zien is, gaf een behoorlijke groei aan.

Met de lancering van onze nieuwe website zijn we ook een nieuwe wekelijkse rubriek gestart, genaamd SuperNoVA. Hierin wordt een archiefstuk uit onze collectie uitgelicht. In 2025 kwamen er tien SuperNoVA's online.

De meest geraadpleegde toegangen* in de tweede helft van 2025 waren:

- 5001 **Stadsbestuur Harderwijk**, 1231-1813
- 4040 **Gemeentebestuur Ermelo**, 1997-2011
- 1001 **Stadsbestuur Elburg**, 1320-1813
- 1014 **Instituut Van Kinsbergen**, 1796-1960
- 4031 **Gemeentebestuur Ermelo**, 1972-1996
- 1036 **Gemeentebestuur Elburg**, 1990-1999
- 5002 **Gemeentebestuur Harderwijk**, 1813-1943
- 1051 **Gemeentebestuur Elburg**, 1940-1973
- 2028 **Gemeentebestuur Oldebroek**, 1940-1987
- 4018, **St. Christelijke Ziekenzorg in Nederland**, 1892-1989

*Hier zijn geen toegangen van Epe, Hattem en Heerde in meegenomen i.v.m. de nog niet voltooide migratie.

VRIJWILLIGERS

In de tweede helft van 2025 waren er 33 vrijwilligers betrokken bij NoVA. Samen hebben zij zo'n 9.460 registraties doorgevoerd! Zij werkten onder andere aan het nader toegankelijk maken van onze archieven.

Om hen te bedanken bezochten we in september het Veluws Museum Hagedoornse Plaats in Epe.

PUBLIEKSBEREIK

In april 2025 zijn we gestart met een maandelijkse rubriek in de huis-aan-huiskranten van Oldebroek, Elburg en Nunspeet. Hierin brengen we één van onze archiefstukken voor het voetlicht. We bereiken hier duizenden inwoners van deze drie gemeenten mee.

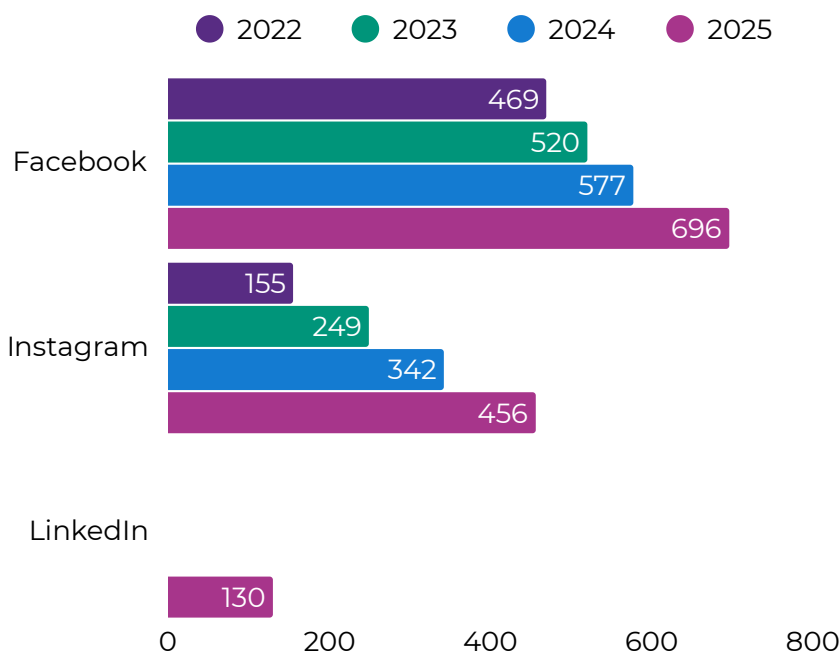
In 2025 vonden geen educatieprojecten plaats. Dit had als reden dat de bestaande educatiepakketten geüpdatet moeten worden naar de NoVA-huisstijl. Daarnaast lag de focus bij educatie op '1825, de vergeten ramp'

We werkten mee aan diverse publieksprojecten, o.a.:

- Een documentaire over 50 jaar gemeente Elburg.
- Een lezing over de laatmiddeleeuwse lakenproductie en -handel in kleine Gelderse steden, waaronder Harderwijk, Elburg en Hattem op de Pfingstagung van de Hansischer Geschichtsverein in Unna
- Een presentatie over NoVA als collectief geheugen van de regio op het Regionaal Erfgoedcongres op kasteel De Cannenburgh in Vaassen.

SOCIALE MEDIA

Onze sociale mediakanalen lieten in 2025 een mooie groei zien. We stopten in 2025 met X. Op LinkedIn konden we een andere doelgroep aanspreken. Bij de oprichting van NoVA is ervoor gekozen om dat medium in gebruik te nemen.

1825, DE VERGETEN RAMP

In 2025 was het tweehonderd jaar geleden dat de watersnood van 1825 plaatsvond. In dit herdenkingsjaar lanceerde NoVA samen met diverse partners een publieksproject om deze ramp uit de vergetelheid te halen en dit verborgen verhaal te vertellen. Het project bestond uit zes verschillende deelprojecten.

TENTOONSTELLING

De tentoonstelling '1825, de vergeten ramp' werd in januari feestelijk geopend in het Stadsmuseum Harderwijk. Daarna was het te zien in het Noord-Veluws Museum, Boerderijmuseum 'De Bovenstreek', Museum Elburg, Museum Het Pakhuis Ermelo en op het hoofdkantoor van Waterschap Vallei en Veluwe. De tentoonstelling werd bezocht door ca. 14.000 bezoekers.

PUBLICATIES

Peter, Mirjan en Mariëlle schreven samen drie artikelen voor het Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis. Dit nummer was een themanummer over 1825. De oplage van dit nummer was driemaal zo groot als normaal, maar liefst 900 oplagen. De artikelen verschenen in bewerkte versie in de Kroniek, het tijdschrift van Oudheidkundige Vereniging Arent thoe Boecop.

FIETSRUTE

Met Stadsarchief Kampen werd een fietsroute over de ramp ontwikkeld. Deze is ca. 2500 keer gefietst.

DIGITALISERING

Het archiefblok 1015 Commissie Zeevloed vormde de grootste bron voor dit project. Onderdeel van het project was het digitaliseren van dit archief. Het is nu via onze website te raadplegen. Tot nu toe is dat ca. 2300 keer bekeken.

LEZINGEN

In samenwerking met Oudheidkundige Vereniging Arent thoe Boecop werden twee lezingen georganiseerd. Eén van Theo van Mierlo en één van Lotte Jensen. De lezing van Theo van Mierlo was zo populair dat we die twee keer hebben gehouden. Bij lezingen mochten we 320 toehoorders verwelkomen.

THEATERVOORSTELLING

Het klapstuk van het project was de theatervoorstelling. Samen met Stichting 8081 organiseerden we op 10 en 11 oktober 2025 drie uitverkochte voorstellingen. Het was een enorm project met twee weken op-en afbouwen, maar wat was het een spektakel! 900 bezoekers zagen dit unieke schouwspel op een bijzondere locatie in Doornspijk.

DANK!

Wij danken alle partners, vrijwilligers, en financiële bijdragers voor hun bijdrage aan het project!

Als kers op de taart werden we genomineerd voor de top 3 van de Gelderse Roos Prijs 2026, uitgereikt door Erfgoed Gelderland.

Gasfereel

VAN DEN

W A T E R V L O E D,

OF

geschied- en zedekundige beschrijving der
verschillende doorbraken en overstroomingen,
welke den 3^{den}, 4^{den} en
5^{den} Februarij 1825, de Neder-
landen geteisterd hebben.

MET EENE ALGEMEENE KAART EN PLAAT, DE OVERSTROOMING
EN DOORBRAAK DER DIJKEN VOORSTELLEND.

Titelblad van een herinneringsboekje over de watersnood van 1825
Doorbraak en Overstrooming der Dijken in Noord-Veluws Archief | bewerking door Krekwerk 5.

COLOFON

Tekst en coördinatie

Noord-Veluws Archief

Omslag

Café Kluwen in Veessen, 1905.

Fotocollectie gemeente Epe

Foto's

Noord-Veluws Archief | Ruben Schipper

Opmaak

Mariëlle Bos

Bezoekadressen

Noord-Veluws Archief Elburg

Zuiderzeestraatweg Oost 19

8081 LA Elburg

Noord-Veluws Archief Epe | Hattem | Heerde

Sint Martinusplein 16

8161 ED Epe

Noord-Veluws Archief Ermelo

Raadhuisplein 2

3851 NT Ermelo

Noord-Veluws Archief Harderwijk

Havendam 56

3841 AA Harderwijk

Noord-Veluws Archief Nunspeet

Markt 1

8071 GJ Nunspeet

Noord-Veluws Archief Oldebroek

Raadhuisplein 1

8096 CP Oldebroek

Contact:

0525 - 688 717

info@noordveluwsarchief.nl

www.noordveluwsarchief.nl

Sociale media

Noord-Veluws Archief

@noordveluwsarchief

Noord-Veluws Archief